

# REFERAT Land- og Byudviklingsudvalget (2022-2025) d. 13-03-2025

**Mødedato** Torsdag d. 13. marts 2025 kl. 16:00

**Mødested** SE Arena, Stadion Parken 7, 6500 Vojens

**Mødedeltagere** Bent Kloster, Bo Morthorst Rasmussen, Preben Holmberg, Allan Emiliussen, Cecilie Haaland (Fravær), Marie Skødt, Jens Adolf Asmussen (Fravær)

## Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Præsentation af fokusplaner.....	4
Liv i hele Haderslev Kommune.....	5
Regnskab 2024 og overførsler til 2025.....	6
Regnskab for et anlægsprojekt over 2 mio. kr. Område- og landsbyfornyelsespulje 2023.....	9
Budgetprocessen 2026-2029.....	11
Opfølgning på dialogmøde.....	13
DSB-bevilling til Stationsområdet i Vojens.....	14
Gensidig orientering.....	16
Politisk koordinering mellem udvalg.....	17
Underskriftsside.....	18

## **Punkt 14: Godkendelse af dagsorden**

21/24497

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- dagsordenen godkendes

### **Procedure**

- Land- og Byudviklingsudvalget 13. marts 2025

### **Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 13-03-2025**

Godkendt.

#### **Fraværende:**

Jens Adolf Asmussen

Cecilie Haaland

**Fraværende** Jens Adolf Asmussen, Cecilie Haaland

## Punkt 15: Præsentation af fokusplaner

21/24497

### Sagsresume

Orientering om fokusplaner for Aarøsund og Skrydstrup landdistrikter. Aarøsund og Skrydstrup præsenterer deres fokusplaner under dette punkt.

### Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

### Sagsfremstilling

Aarøsund og Skrydstrup landdistrikter har færdiggjort deres fokusplaner for lokalområderne, som præsenteres på udvalgsrådet, se bilag 1 og 2. Derudover har Nustrup og Vilstrup landdistrikter færdiggjort deres fokusplaner. Se status for alle landdistrikternes arbejde med fokusplaner i bilag 3. Aarø har i samarbejde med Haderslev Kommune udarbejdet en visionsplan og senere en samlet udviklingsplan for øen, som blev godkendt af kommunalbestyrelsen i 2023.

Landdistrikterne kan vælge at udarbejde en fokusplan for deres lokalområde. Formålet med en fokusplan er at beskrive udfordringer og udviklingsmuligheder for lokalområdet. Udarbejdelsen af fokusplanen er en borgerdrevet proces. Teknik og Klima understøtter processen gennem mødefacilitering og redskaber til udarbejdelsen. Skabelonen for udarbejdelsen i forbindelse med idéudviklingen er vedlagt som bilag 4 samt en procesbeskrivelse i bilag 5.

### Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 13. marts 2025

### Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 13-03-2025

Godkendt.

#### Fraværende:

Jens Adolf Asmussen

Cecilie Haaland

### Bilag

Aarøsund Fokusplan

Skrydstrup Fokusplan

Status fokusplaner februar 2025

Vejen til fokusplaner

Skabelon for arbejdet med fokusplaner

**Fraværende** Cecilie Haaland, Jens Adolf Asmussen

# Punkt 16: Liv i hele Haderslev Kommune

24/11233

## Sagsresume

Orientering om projekt Liv i hele Haderslev Kommune. Land- og byudviklingsudvalget orienteres om projektet, dets formål og tidshorisont for etablering af outdoor faciliteter.

## Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

## Sagsfremstilling

Formålet med projekt ”Liv i Haderslev Kommune – hele året” er at udvikle Haderslev Kommune til en attraktiv og aktiv outdoor-destination, der kan tiltrække flere turister og tilflyttere. Formålet er også at tilbyde de borgere, der allerede bor i kommunen, gode oplevelser samt skabe endnu mere liv lokalt i et samarbejde med foreningerne i Haderslev Kommune.

Land- og byudviklingsudvalget orienteres om projektet, dets formål og tidshorisont for etablering af outdoor faciliteter.

Præsentation, som vil blive brugt på udvalgsrådet, er vedlagt som bilag.

## Økonomiske forhold

Kultur- og Fritidsudvalget har afsat et samlet budget i en 3-årig periode 2024-2026 på 2,4 mio. kr. til projektledelse og midler til aktiviteter (Liv på Havnen, Liv i det grønne og Liv i det blå).

## Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 13. marts 2025

## Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 13-03-2025

Godkendt.

### Fraværende:

Jens Adolf Asmussen

Cecilie Haaland

## Bilag

Liv i Haderslev Kommune - Hele året

**Fraværende** Jens Adolf Asmussen, Cecilie Haaland

# Punkt 17: Regnskab 2024 og overførsler til 2025

25/3825

## Sagsresume

Beslutning om at godkende fordeling af samlet driftsoverførsel på 0,684 mio. kr. fra 2024 til 2025. Det samlede driftsregnskab i 2024 udgør et mindreforbrug på 0,684 mio. kr., hvoraf 0,684 mio. kr. er overført til 2025. Der fremlægges to anlægsregnskaber under 2 mio. kr. til godkendelse i denne sag.

Beslutningskompetencen ligger hos Land- og Byudviklingsudvalget.

## Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- forslag til udmøntning af overført mindreforbrug på drift fra 2024 til 2025 godkendes.
- to anlægsregnskaber under 2,0 mio. kr. godkendes

## Sagsfremstilling

Regnskabsresultatet 2024 for driften i Land- og Byudviklingsudvalget viser et samlet mindreforbrug på 0,684 mio. kr.

Af tabel 1 fremgår det samlede regnskabsresultat for drift fordelt på hovedområder:

Beløb i mio. kr.	Korrigeret budget 2024	Regnskab 2024	Mindreforbrug 2024
Forsamlingshuse, tilskud og pulje	0,343	0,299	0,044
Partnerskabsaftaler /kultur- og fritidscentre, tilskud	2,471	1,794	0,677
Arrangement for landdistrikterne	-0,043	0,054	-0,097
Øvrige	0,149	0,089	0,060
I alt drift	2,920	2,236	0,684

Der kan forekomme afrundingsdifferencer

Forklaring: I Kolonnen ”afvigelser” betyder intet fortegn foran tallet, at der er tale om mindreforbrug. Minus foran tallene betyder, at der er tale om merforbrug.

Mindreforbruget i 2024 på drift på 0,684 mio. kr. udgør 23,4% af det samlede budget for driften.

Mindreforbruget på drift skyldes periodeforskydninger på partnerskabsaftaler på 0,150 mio. kr. Samt udisponerede midler på 0,534 mio. kr.

Udvalgets regnskabsbemærkninger for 2024 er vedlagt i bilag 1. Bemærkningerne vil indgå i kommunens samlede regnskabshæfte for 2024.

Teknik og Klima foreslår, at mer-/mindreforbrug i 2024 tilføres til de samme områder i 2025 jfr. tabel 1/bilag 1

På anlæg er det samlede resultat et mindreforbrug på 14,587 mio. kr. Der er overført 14,587 mio. kr. til 2025 under udvalget, jævnfør beslutning i Haderslev Kommunalbestyrelse den 25. februar 2025.

Mindreforbruget skyldes periodeforskydninger.

Af tabel 2 fremgår der to anlægsregnskaber under 2,0 mio. kr., som afsluttes i 2024:

Beløb i mio. kr.	mio. kr.				Bemærkninger
	U/I	Anlægs- bevilling	Regnskab	Afvigelse	
Borgerbudgettering Haderslev/Starup 2023	U	1,719	1,105	0,614	Mindreforbrug på 0,614 mio. kr. samt tilsvarende anlægsbevilling er overført til borgerbudgettering Haderslev/Starup 2024
Landdistriktpulje 2023	U	1,655	0,764	0,891	Mindreforbrug på 0,891 mio. kr. samt tilsvarende anlægsbevilling er overført til Landdistriktpulje 2024.
I alt anlæg	N	2,835	1,329	1,506	

Der kan forekomme afrundingsdifferencer

I en særskilt sag behandles afslutning af et anlægsprojekt over 2 mio. kr.

Kommunens samlede regnskab for 2024 behandles i Økonomiudvalget den 18. marts 2025 og i kommunalbestyrelsen den 25. marts 2025.

## Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 13. marts 2025

## Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 13-03-2025

Godkendt.

### Fraværende:

Jens Adolf Asmussen

Cecilie Haaland

## Bilag

Udvalgsbemærkninger til regnskab 2024 - LBU.

**Fraværende** Jens Adolf Asmussen, Cecilie Haaland

# Punkt 18: Regnskab for et anlægsprojekt over 2 mio. kr. Område- og landsbyfornyelsespulje 2023

25/3825

## Sagsresume

Beslutning om at godkende regnskab for Område- og landsbyfornyelsespulje 2023, som overstiger 2,0 mio. kr.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

## Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Land- og byudviklingsudvalget og Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- regnskabet for Område- og landsbyfornyelsespulje 2023 over 2,0 mio. kr. godkendes.

## Sagsfremstilling

Anlægsregnskabet over 2,0 mio. kr. skal godkendes af Haderslev Kommunalbestyrelse.

I vedtaget budget 2023 er der afsat en pulje til Område- og landsbyfornyelse, som kan anvendes i byer med under 4.000 indbyggere og i det åbne land. Det er kun i byerne Haderslev og Vojens, at puljen ikke kan anvendes.

Puljen kan i henhold til byfornyelsesloven anvendes til istandsættelse af nedslidte private udlejningsboliger, ejer- og andelsboliger, forsamlingshuse, nedrivning af boliger, fjernelse af skrot og affald på boligejendomme, kommunalt opkøb af nedslidte ejendomme med henblik på istandsættelse og nedrivning. Desuden kan puljen anvendes til ombygning af tomme erhvervslokaler og tomme offentligt ejede bygninger til udlejningsboliger samt indretning af byrum på tomme grunde, hvor kommunalbestyrelsen giver- eller har givet støtte til nedrivning.

Områdefornyelser giver kommunen mulighed for at få støtte til pladser, torve, opholdsarealer, kulturelle og særlige boligsociale foranstaltninger, særlige trafikale foranstaltninger, klimatilpasning, projektledelse og borgerinddragelse.

Puljen fordeles af Land- og Byudviklingsudvalget. I 2023 kan der opnås 60 % i refusion fra staten på tilsagn givet i 2023, forudsat at der er tale om refusionsberettigede udgifter jævnfør byfornyelsesloven. Projekterne skal derefter realiseres indenfor 5 år.

Mindreforbruget skyldes disponerede midler.

Midlerne fra Område- og landsbyfornyelsespulje 2023 er disponeret til nedrivninger, energiforbedringer til forsamlingshuse samt konsulentbistand der støttes efter byfornyelseslovens regler, se bilaget.

Land- og byudviklingsudvalget afslutter et anlægsregnskab i regnskabsår 2024 med et mindreforbrug:

Afdeling og navn i mio.kr.	U/I	Anlægs- bevilling	Regn- skab	Afvi- gelse	Bemærkninger
40050707	U	9,303	3,878	5,425	Haderslev Kommune har stort fokus på landsbyfornyelse, herunder bl.a. områdefornyelser i landdistrikter.
Område- og landsbyfornyelsespulje 2023	I	-6,959	-2,310	-4,649	Landsbyfornyelse, som kan anvendes i byer med færre end 4.000 indbyggere og i det åbne land.
Total	N	2,344	1,568	0,776	

## Økonomiske forhold

Mindreforbruget på 0,776 mio. kr. videreføres til Område- og landsbyfornyelsespulje 2024 i forbindelse med regnskabssag godkendt i Haderslev Kommunalbestyrelse den 25. februar 2025.

## Procedure

- Land- og byudviklingsudvalget 12. marts 2025
- Økonomiudvalget 22. april 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 29. april 2025

## Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 13-03-2025

Godkendt.

### Fraværende:

Jens Adolf Asmussen

Cecilie Haaland

## Bilag

Overblik over forbrug på område- og landsbyfornyelsespulje 2023

**Fraværende** Cecilie Haaland, Jens Adolf Asmussen

# Punkt 19: Budgetprocessen 2026-2029

25/4567

## Sagsresumé

Beslutning om at godkendt oplæg til budgetprocessen. Økonomiudvalget har den 18. februar godkendt budgetstrategien for 2026-29 og rammeudmelding for fagudvalgene. Budgetstrategien har til formål at sikre en grundig, inddragende og gennemsigtig budgetproces i forbindelse med budgetlægningen for budget 2026-29.

Udvalgene skal i marts måned drøfte det kommende budgetarbejde i foråret. Udvalgene tilrettelægger en budgetproces, som understøtter udvalgenes individuelle behov. Processen skal resultere i, at udvalget afleverer deres bidrag til det tekniske og det supplerende budget inden sommerferien i lighed med de seneste år, og at udvalgsformanden gennemgår udvalgets budgetbidrag på budgetseminariet den 19. juni 2025.

Beslutningskompetencen ligger hos Land- og Byudviklingsudvalget.

## Indstilling

Direktøren for Teknik- og Klima indstiller, at

- oplæg til budgetprocessen for udvalget godkendes.

## Sagsfremstilling

For at sikre en grundig, inddragende og gennemsigtig budgetproces i forbindelse med budgetlægningen for budget 2026-29, er der udarbejdet et forslag til en budgetstrategi. Med udgangspunkt i at sikre udmøntning af kommunalbestyrelsens vedtagne økonomiske politik og indfrielse af 2030-ambitionerne for vækst og velfærd, sætter budgetstrategien retningen og fastlægger rammerne for budgetlægningen 2026-29. Målet er at skabe et fundament til god velfærd for borgerne og at sikre vækst i kommunen.

Budgetstrategien tager udgangspunkt i en forventning om, at Haderslev Kommune selv skal tilvejebringe et økonomisk råderum, der gør det muligt at investere i vækst og udvikling af velfærden i budgetforhandlingerne.

Budgetforliget indeholdt en budgetanalyse; Inspirationskataloger. Formålet med analysen er at fremlægge andre kommuners effektiviserings- og forbedringsforslag på udvalgmøderne i foråret til inspiration for udvalgenes drøftelser. Dette er indarbejdet i vedhæftede oplæg til fagudvalgets budgetproces. Forslagene kan enten indarbejdes i det tekniske budget og dermed bidrage til overholdelse af den udmeldte ramme eller medtages som forslag til en kommende budgetanalyse i det supplerende budget.

Udvalget har mulighed for at belyse emner, under forårets budgetproces, som ønskes medtaget i det supplerende budgetmateriale i henhold til budgetstrategien. Herunder langsigtede anlægsinvesteringer hvor der i lighed med tidligere år er afsat en pulje i det sidste overslagsår 2029.

Emnerne vil efterfølgende indgå i efterårets budgetforhandlinger. For at sikre en bred inddragelse bør udvalget forholde sig til høring af relevante aktører.

## Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 13. marts 2025

## **Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 13-03-2025**

Godkendt.

### **Fraværende:**

Jens Adolf Asmussen

Cecilie Haaland

### **Bilag**

Budgettidsplan. 2026-2029

**Fraværende** Jens Adolf Asmussen, Cecilie Haaland

## **Punkt 20: Opfølgning på dialogmøde**

21/24497

### **Sagsresume**

Drøftelse af dialogmødet med besøgs-klyngerne Oksenvad og Sommersted samt Maugstrup, Simmersted og Hjerndrup.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- dialogmødet drøftes

### **Sagsfremstilling**

Lan- og Byudviklingsudvalget holdt dialogmøde med besøgs-klyngerne Oksenvad og Sommersted samt Maugstrup, Simmersted og Hjerndrup den 2. februar 2025.

Temaerne for dialogmødet var ”Bosætning” og ”Sparring/samarbejde”, herunder følgende spørgsmål til besøgs-klyngerne:

- Hvilke er de tre vigtigste ting, I som lokalsamfund kan nævne, som har haft en positiv udvikling i jeres lokalsamfund?
- Hvordan samarbejder I foreningerne imellem i jeres landdistrikt?
- Hvordan og hvornår søger I ekstern inspiration til brug i jeres eget lokalsamfund?

### **Procedure**

- Land- og Byudviklingsudvalget 13. marts 2025

### **Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 13-03-2025**

Godkendt.

#### **Fraværende:**

Jens Adolf Asmussen

Cecilie Haaland

**Fraværende** Jens Adolf Asmussen, Cecilie Haaland

# Punkt 21: DSB-bevilling til Stationsområdet i Vojens

24/10986

## Sagsresume

Orientering om DSB-bevilling til stationsområdet i Vojens. I sommeren 2024 indledte Haderslev Kommune en dialog med DSB om udvikling af Vojens station, og i den forbindelse besluttede Land- og Byudviklingsudvalget at indsende interessetilkendegivelse med visionsoplæg til DSB-Ejendomme i januar 2025. DSB-ejendomme har indstillet 15 mio. kr. til udvikling af Vojens Station, hvilket blev godkendt af forligskredsen den 26. februar 2025.

## Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

## Sagsfremstilling

Haderslev Kommune indsendte den 23. januar 2025 visionsoplægget 'Vojens Station – Den Grønne Forbindelse', se bilag 1, til ansøgning om Puljen til trygge og attraktive stationer under Infrastrukturplanen 2035.

Oplægget fokuserer på fire hovedgreb:

1. Forbindelsen mellem øst og vest
2. Den grønne perron
3. Aktivering af stationens udearealer
4. Opgradering af bygningsmassen

Oplægget og de fire foreslåede indsatsområder er skalerbare og kan realiseres i etaper eller uafhængigt af hinanden. Idéoplægget er tænkt som indsatser, DSB, Haderslev Kommune og lokalsamfundet i Vojens i fællesskab skal arbejde videre med og tage ejerskab til.

DSB har bevilget 15 mio. kr. til Vojens Station, som skal bidrage til øget tilgængelighed, sammenhæng og tryghed, herunder med fokus på følgende indsatser, se bilag 2:

- Visuelt løft af bygningsmassen
- Forskønnelse af perron og udenomsarealer
- Tryghedsskabende tiltag
- Optimerede adgangsveje
- Øget biodiversitet og grønne områder
- Etablering aktivitetsområder og uderum

Stationsområdet er medtaget som ét af tre byområder i Udviklingsplanen for Vojens 'Levende bymidte', hvor udviklingen skal understøtte en attraktiv ankomst og et kulturelt mødested. Se bilag 3 – igangværende indsatser i Vojens.

## Procedure

- Land- og Byudviklingsudvalget 13. marts 2025

## **Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 13-03-2025**

Godkendt.

### **Fraværende:**

Jens Adolf Asmussen

Cecilie Haaland

### **Bilag**

Vojens Station\_Den Grønne Forbindelse.pdf

DSB - Indstilling til forligskredsen

Igangværende indsatser i Vojens\_januar 2025

**Fraværende** Jens Adolf Asmussen, Cecilie Haaland

## **Punkt 22: Gensidig orientering**

21/24497

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

### **Sagsfremstilling**

”Bygningsfornyelse Bevtoft”

På mødet orienteres om status på arbejdet med bygningsfornyelse i Bevtoft, herunder dialog med borgerforening og bygningsejere.

Status på Udviklingsplan Vojens

På mødet orienteres om status på arbejdet med Udviklingsplan Vojens. Status, vist på kort, er vedlagt som bilag.

Vandre- og cykelrute ved Hærvejen

På mødet orienteres om to sager behandlet i Kultur- og Fritidsudvalget 6. marts 2025 vedrørende etablering en vandrerute, Hærvejsperle, ved Tørning Mølle, samt omlægning af eksisterende cykelrute ved Hærvejen, som skal skabe en mere attraktiv og naturskøn rute forbi Tørning Mølle.

### **Procedure**

- Land- og Byudviklingsudvalget 13. marts 2025

### **Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 13-03-2025**

Godkendt.

#### **Fraværende:**

Jens Adolf Asmussen

Cecilie Haaland

### **Bilag**

Igangværende indsatser Vojens, januar 2025

**Fraværende** Jens Adolf Asmussen, Cecilie Haaland

## **Punkt 23: Politisk koordinering mellem udvalg**

21/24497

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

### **Procedure**

- Land- og Byudviklingsudvalget 13. marts 2025

### **Beslutning i Land- og Byudviklingsudvalget den 13-03-2025**

Godkendt.

#### **Fraværende:**

Jens Adolf Asmussen

Cecilie Haaland

**Fraværende** Jens Adolf Asmussen, Cecilie Haaland

## **Punkt 24: Underskriftsside**

### **Sagsresume**

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "Godkend".

**Fraværende** Jens Adolf Asmussen, Cecilie Haaland